

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Fóris Ferenc (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. felperes neve) I. rendű, (II.r. felperes neve) II. rendű, (III.r. felperes neve) III. rendű felpereseknek (valamennyien ... szám alatti lakosok), a dr. Karas Monika (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. október 28. napján kelt, 33.P.25.621/2009/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és az alperes terhére megállapított illeték megfizetésére a ...-t kötelezi.

Kötelezi az alperes által szerkesztett lapot kiadó ...-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek 10.000 (tízezer) forint + Áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek keresetükben helyreigazítás közzétételére kérték kötelezni az alperest a szerkesztésében megjelenő ... című napilap ...-i számában „...” című cikkében közöltek miatt. Álláspontjuk szerint a cikk azon kijelentése, hogy a ...-t ért vádak hátterében titokzatos méregkeverők, köztük a ... által biztosan ismert - a cikkben név szerint említett - felperesek állnak, csakúgy, mint az a közlés, miszerint a felperesek ellen jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntettének alapos gyanúja miatt büntetőeljárás folyik, valótlan tényállítás, míg a felperesek rabosítására vonatkozó közlés egyfelől arra utal, hogy a felperesek bűncselekményt követtek el, másfelől a szó köznapi értelme szerint azt a hamis látszatot kelti, hogy a felpereseknek börtönbe kellett vonulniuk.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. A méregkeverésre vonatkozó kijelentés álláspontja szerint vélemény, emiatt helyreigazításnak nincs helye. A büntetőeljárás tekintetében okirati bizonyítékokat csatolt, így a ... és társai ellen jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntettének gyanúja ügyében nyomozó rendőrhatóság megkeresését a ... ügyvezetőjéhez azon bizonylatok, kimutatások megküldése iránt, melyekből többek között az I-II. rendű felperesek tekintetében megállapítható, hogy mekkora összegű napi bevétellel nem számoltak el. Csatolta továbbá a III. rendű felperessel szemben a nyomozóhatóság által a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdése szerint minősülő sikkasztás vétségének megalapozott gyanúja miatt ...-i keltezéssel kibocsátott gyanúsítottai idézés másolatát, alátámasztandó, hogy a cikk megjelenése időpontjában mindhárom felperes büntetőeljárás hatálya alatt állt, annak pedig, hogy a cikk írója a bűncselekmény minősítése tekintetében esetlegesen tévedett, nincs jelentősége, figyelemmel arra, hogy a ...-nek nem csak jogi végzettségű olvasói vannak.

A rabosítás kifejezés tekintetében azt emelte ki, hogy a cikkben az idézőjelben szerepel, továbbá álláspontja szerint azon a közvélemény is bűnügyi nyilvántartásba vételt ért.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben találta megalapozottnak és arra kötelezte az alperest, hogy a szerkesztésében megjelenő ... című napilapnak az ítélet jogerőre emelkedését követően megjelenő számában a sérelmezett cikkel azonos módon, azonos rovatban és betűtípussal helyreigazítást tegyen közzé, amely szerint a lap ...-án megjelent számában „...” című cikkben ..., ... és ... vonatkozásában azt a hamis látszatot keltették a „rabosítás” kifejezés használatával, mintha az érintetteknek büntetés-végrehajtási intézetbe kellett volna vonulniuk. Az ezt meghaladó keresetet elutasította és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül bruttó 40.000 forint perköltséget fizesse meg az alperesnek. A le nem rótt kereseti illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felpereseket 16.800 forint, míg az alperest 4.200 forint megfizetésére hívta fel az állam javára külön felhívásra.

Ítélete indokolásában az elsőfokú bíróság hivatkozott az alkalmazott jogszabályokra - Alkotmány 2. § (1) bekezdésére, 61. § (1) és (2) bekezdésére, a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 2. § (1) és (3) bekezdésére, a 3. § (1) bekezdésére, a 11. § (1) bekezdés c) pontjára, a Ptk. 79. §-ára -, a Legfelsőbb Bíróság PK 12, 14. és 15. számú állásfoglalására, az Alkotmánybíróság szabad véleménynyilvánítással foglalkozó 30/1992.(V. 26.) AB számú és 36/1994.(VI. 24.) AB számú határozatainak indokolására. A „méregkeverő” kijelentést véleménynyilvánításnak minősítette, rögzítve azt, hogy emiatt helyreigazításnak nincs helye. A „bűncselekmény elkövetése” tekintetében úgy foglalt állást, hogy a közvélemény tájékoztatása szempontjából nem lényeges a bűncselekmény minősítésének pontos meghatározása. Az alperes a nyomozás folyamatbanlétét bizonyította. A bűncselekmény minősítésére vonatkozó alperesi tévedés pedig nem minősül olyan jelentős tévedésnek, amely a sajtó-helyreigazítási kérelmet megalapozottá tenné. Az elsőfokú bíróság a „rabosítás” kifejezés használata tekintetében megalapozottnak találta a keresetet. Utalt arra, hogy eltérő a kifejezés szak- és

köznyelvi értelmezése, a köznyelv számára ez a kifejezés azt jelenti, hogy az érintetteknek - jelen esetben a felpereseknek - akár előzetes letartóztatás, akár jogerős szabadságvesztés miatt BV-intézetbe kell vonulniuk. Mindezek alapján a kifejezés használata részletes magyarázat nélkül azt a hamis látszatot kelti, mintha a felperesek valóban „rabbá” váltak volna, így az elsőfokú bíróság ezen hamis látszatkeltés miatt az alperest helyreigazításra kötelezte. Az eljárási illetékből és az alperesi képviselő munkadíjából álló perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállásból részben helytelen következtetést vont le, így ítélete a helyreigazítást megalapozó részében megalapozatlan, jogsértő. Kifejtette, hogy valós az a tény, miszerint az alperesekkel szemben büntetőeljárás indult, melynek jogszabályból fakadó következménye, hogy a felperesek bűnügyi nyilvántartásba kerültek, azaz őket rabosították. Az újság ezt a való tényt nem tüntette fel hamis színben, hiszen ahhoz semmilyen kommentárt vagy megjegyzést nem fűzött, és olyan szövegkörnyezetbe sem helyezte a kijelentést, amely által más értelmet nyert volna. Álláspontja szerint a rabosítás kifejezés alatt a köznyelv nem a BV-intézetbe történő bevonulást érti, és a jelen esetben azt is értékelni kell, hogy a sérelmezett újságcikk az olvasói levelek között szerepelt, azt egy ügyvéd készítette. Ilyen körülmények között az ott írtakat az átlagolvasó sem értelmezheti köznyelvi értelemben, hanem tisztában kell lennie azzal, hogy jogi szakkifejezéseket olvas. Emiatt a PK 12. számú állásfoglalásának előírása, amely szerint a sérelmezett szövegrészt a társadalmilag kialakult általánosan elfogadott értelemben kell figyelembe venni, nem alkalmazható. Visszás helyzetet eredményezne, ha bármely szakma szakszövege esetében elvárás volna, hogy a köznyelvben kialakult értelmezés szerinti kifejezéseket alkalmazzák. Érvelése szerint ezért a kereset teljes elutasításának van helye.

A felperesek ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Az alperes fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül.

E körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított döntésével a Fővárosi Ítéltábla annak indokaira is kiterjedően mindenben egyetértett. Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályokat és elvi állásfoglalásokat részletesen ismertette, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra.

A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a következőket emeli ki:

A Legfelsőbb Bíróság 12. számú Polgári Kollégiumi állásfoglalás II. pontja szerint a sajtó-helyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy a sérelmezett kifejezéseket - köztük a rabosítás kifejezést is - azok köznapi, köznyelvi értelme szerint vizsgálta és annak alapján ítélte meg, hogy az mit jelent az átlagolvasó számára. Ebből a szempontból a „rabosítás” kifejezés köznapi értelemben a másodfokú bíróság álláspontja szerint is a BV-intézetbe vonulást jelenti, és az adott szövegkörnyezetben olyan hamis látszatot keltett, amely miatt megalapozottan adott helyt az elsőfokú bíróság ebben a részben a keresetnek, a döntés megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelmet a Fővárosi Ítéltábla megalapozatlannak találta.

Észlelte ugyanakkor a Fővárosi Ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság az alperesi szerkesztőséget kötelezte az eljárási illeték megfizetésére. A másodfokú bíróság e körben arra mutat rá, hogy az alperes a Pp. 343. § (1) bekezdése alapján csak a helyreigazítás tekintetében rendelkezik perbeli jogképességgel. A perköltség viselésére ebből következően nem kötelezhető. Az ítélezési gyakorlatnak megfelelően ilyen esetben a perköltség viselésére a bíróság az időszaki lap kiadóját kötelezheti abban az esetben is, ha nem áll perben. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján ennek megfelelően részben megváltoztatta, egyekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla az eredménytelenül fellebbező alperes jogi személyiséggel rendelkező kiadóját kötelezte a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési költségek viselésére, figyelemmel a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, az Itv. 39. § (3) bekezdés c.) pontjára és 46. § (1) bekezdésére, valamint a 6/986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére.

Budapest, 2010. március 18.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Varga Edit s.k.
előadó bíró

. Fülöp Györgyi s.k.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő